

EL BORINOT

Setmanari il·lustrat

20 cms.

ANY IV. N.º 141

5 AGOST 1926

PREU DE SUBSCRIPCIÓ: 2'50 PTES. TRIMESTRE

LA CORRESPONDÈNCIA A L'ADMINISTRACIÓ: ANGELS, 22 I 24. — BARCELONA

COSTES DE SITGES

UAB

Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

2. - EL BORINOT.

L'Estat endarrerit o els
llumins de 15

L'home, animal enginyós, quan és animal—que molts cops és bèstia—i quan és enginyós—que molts cops és espès més que les farinetes—, l'home, doncs, ja s'havia fet la seva combinació, amb els llumins.

Perquè l'home és també presumit.

Aleshores per un conducte o altre es proporcionava una capsula de llumins de 0'10 pessetes; un cop buida, volia continuar lluint la de 10, però li dolien els 10 i comprava una capseta de 0'05 pessetes, la buidava, i amb els seus llumins omplia l'altra de 10. D'aquesta manera continuava rumbejant amb els llumins de 10. Però els companys li seguien la beta: li deien que usava llumins de 15.

Ara, després de molt de temps que el geni personal havia resolt el problema, ve l'Estat i per ministeri del Monopoli corresponent estableix les capses de 0'15 pessetes. Sempre endarrerit!

Perquè, senyors, com tots sabeu, les capses de 15 no són més que les de 10 amb uns quants llumins més, ara; després, esperem que s'aniran reduint, fins que seran establertes capses de 20, per haver-hi els mateixos que hi ha a les de 15, que són els que hi havia en temps passats a les de 10.

Es la llei del progrés: entabanar.

Almenys haguessin tornat les capses d'abans, que duïen cromo a les tapes i encara cromo a dins; ara ni cromo a dins, ni a fora, només anuncis, l'empastifador anunci per tot arreu, ex!

X.

Concurs

literari franciscà

Amb motiu del Centenari Franciscà es convoca un concurs literari a llaor del Pobrissó d'Assís. La major part de les composicions hauran d'ésser musicables, car una de les finalitats que es persegueixen és proporcionar al nostre poble un bell recull de cançons i corals de lletra i caient franciscà que puguin escampar-se per tot Catalunya.

La vida de Sant Francesc és prou rica i suggestionadora per a donar bells temes als poetes.

CARTELL

I. Premi de 300 pessetes al millor Himne a Sant Francesc d'Assís, propi per a ésser cantat en forma popular, amb estrofes iguals per tal d'adaptar-hi una mateixa música.

II. Premi de 400 pessetes a un petit poema, inspirat en qualche episodi de la vida del Sant o en algun capítol de "Les floretes de Sant Francesc", propi per a ésser musicat en forma coral.

III. Premi de 400 pessetes a la millor collecció d'"Idillis franciscans", procurant que no siguin de massa extensió.

IV. Premi de 400 pessetes a la millor collecció de cançons franciscanes, a la manera dels antics "Laudi".

V. Premi de 300 pessetes als millors Goigs a llaor de Sant Francesc d'Assís, seguint la forma clàssica i tradicional, amb tornada i estrofes d'iguals dimensions.

VI. Premi de 400 pessetes al millor poema sobre Sant Francesc.

Aquesta composició no cal que se subjecti a la condició d'ésser musicable.

Condicions

Les composicions seran trameses a

nom del secretari del Jurat qualificador, al convent de la Mare de Déu de l'Ajudà, Baix de Sant Pere, 18, per tot el dia 30 de setembre d'enguany.

El fall serà publicat dins del mes d'octubre i s'indicarà oportunament la forma en què es podran recollir els premis.

Les composicions hauran d'ésser rigorosament inèdites i anònimes. El poeta premiat enviarà, per a acreditar els seus drets, els primers versos de la composició premiada.

Barcelona, juliol de 1926.—El Jurat qualificador, Joaquim Ruyra, president; Dr. Carles Cardó, Jaume Bofill i Mates, P. Antoni M. de Barcelona, Manuel de Montoliu, Josep M. Capdevila, vocals; mossèn Francesc Balde-lló, secretari.

LLUÍS XVI

Com és, senyora, que quan tot al saló dansa,
vós esteu quieta en aquest recó?

Com es, senyora, que el vostre peu descansa
quan tots estan ballant en el saló?

Es que remembreu les paraules fines
que tot ballant us deia el balladó,
o són fútils boirines infantines;
o recordeu al fron aquell petó?

No us turmenteu, mon cavaller galan,
que mon posat no us faci recança,
si és veritat que ara mon peu descansa,
mon pensament pels aires va volant...

no suspireu, senyora, en dir-me aquestes
[coses,

feu lluny del vostre pit tals passions,
treieu-vos de la pensa aquestes noses,
e treu gais «minués» i «cotillons».

Perquè si sagna el cor la faç somriu;
i cal estar alegre: la vida ens ho demana;
cara alegre, fugiu d'aquest ombriu,
vós i jo junts, entrem així a la sala,
i allí entre els galants que envoltaran la
[dama

no tindran lloc sinistres pensaments,
i prompte sentirem com vola la rialla,
i us diuen coses fines els vostres preten-
[dents.

LLUÍS BOTA I VILLÀ

Els Jocs Florals de Font Romeu

Avui, dia 5 d'agost, es celebren aquests Jocs Florals, amb motiu de la coronació de la imatge de la Mare de Déu d'aquest nom prou conegut.

Entre altres, hi han estat premiats els següents:

Francesc Matheu, de Barcelona.

Mossèn Bartomeu Barceló, resident a Perpinyà.

Josep Pujades Truc, de Masnou.

Enriqueta Paler i Trullol, de Figueres.

Mossèn Bilerat, de Prats de Molló.

Maria del Carme Nicolau Maró, de Barcelona.

Bernabè Martí Bofarull, de Tarragona.

J. Puig Pujades, de Figueres.

Octavi Saltor, de Barcelona.

B. Barceló i Miquel, de Mallorca.

Ernest Casajuana, de Reus.

Alexandre Bulart i Rialp, de Barcelona.

Font Romeu

Se sent algú que plora
vers Font-Romeu i Núria:
de les aloges és l'esbart que astora
nostra suau cantúria,
Cantem, cantem: llur fosca nit declina
als raigs de vostra aurora,
o Estrella matutina
de Núria i Font-Romeu!
Sia vós la Regina
de nostre Pirineu.

JACINT VERDAGUER

Vingui el clar estiu, iré a Font-Romeu,
tot senzillament, per ésser poeta.
Hi mostra el Carlit ditades de neu,
Li canta una font vora la placeta.

JOSEP-SEBASTIÀ PONS

UAB
Biblioteca de comunicació
i Hemeroteca General

4. - EL BORINOT.

HUMOR D'AHIR

NOMS QUE ENGANYEN

Amb això dels "apellidos"
passen cosa singulars;
jo conec un Gros que és magre
i un Prim que està massa gras;
un Pi més baix que una mata,
i un Curt que és un home llarg;
un Po que és mosso d'esquadres,
i un Mata que és un covard;
un Mosso que és ric i noble,
i un Rei que fa de criat;
un Fort que es va morir de tísic
i un Nin que té vuitanta anys;
un Blanc que sembla mulato,
i un Roig que és d'allò més blanc;
un Camps que viu a la vila,
i una Vila que viu al camp;
un Sol que fa de "sereno",
i un Font més sec que un secall;
un Lleó que és home manso,
i un Colom valent i brau;
un Gener que sempre sua,
i un Maig que té cabells blancs;
un Fart que fa temps no menja,
i un Rich que no té ni un clau;
un Bosc que no té cap arbre,
i un Cases que no en té cap;
un Roca que té el cor moll,
i un Moll que no ha vist el mar;
un Carreter que és "marino",
i un Mestre que és estudiant;
un Tot que és coix, manco i borni,
i un Galdós que és com un drac;
un Pau que és d'artilleria,
i una Guerra, molt hom de pau;
un Carnicer que ven peix,
i un Peix que no es renta mai;
un Ferrer que fa sabates,
i un Sabater que fa guants;
un Sala que és confiter
i un Dols que té estanc de sal;
un Déu que té una taverna,
i un Taverner capellà;
un Just que fa contraban,
i un Tort que és jutge de pau;
un Féu que mai ha fet res,
i un Bou que no és pas casat;
un Gall que la seva dona,

porta les calces tot l'any;
un Deulofeu que era l'home
més mal fet que jo he vist mai,
i així per aquest estil
he vist casos tan estranys,
que quan sento un "apellido"
que té algun significat,
penso que l'home que el porta
deu ésser del nom el contrast.

A. C.

(De "La Llumanera" de Nova-York
juliol 1878).

HUMOR D'AVUI

UN POLÍTIC I UN POETA

Una nit, d'això ja fa temps, en un important cafè restaurant de Barcelona freqüentat llavors per molts dels nostres escriptors es suscità una conversa un xic dura entre un escriptor polític i un poeta que havia guanyat un premi ordinari al Jocs Florals de Barcelona. La disputa es personalitzà un xic massa i l'escriptor digué al poeta que per a demostrar-li que vivia als llims li faria tres preguntes de cultura general, amb la seguretat de què no les hi contestaria. El poeta llo-rejat acceptà la batalla.

Primera pregunta de l'escriptor.

—On cau l'estret de Bering?

El poeta contestà que la pregunta era massa estranya.

Segona pregunta.

—On era la ciutat de Cartago?

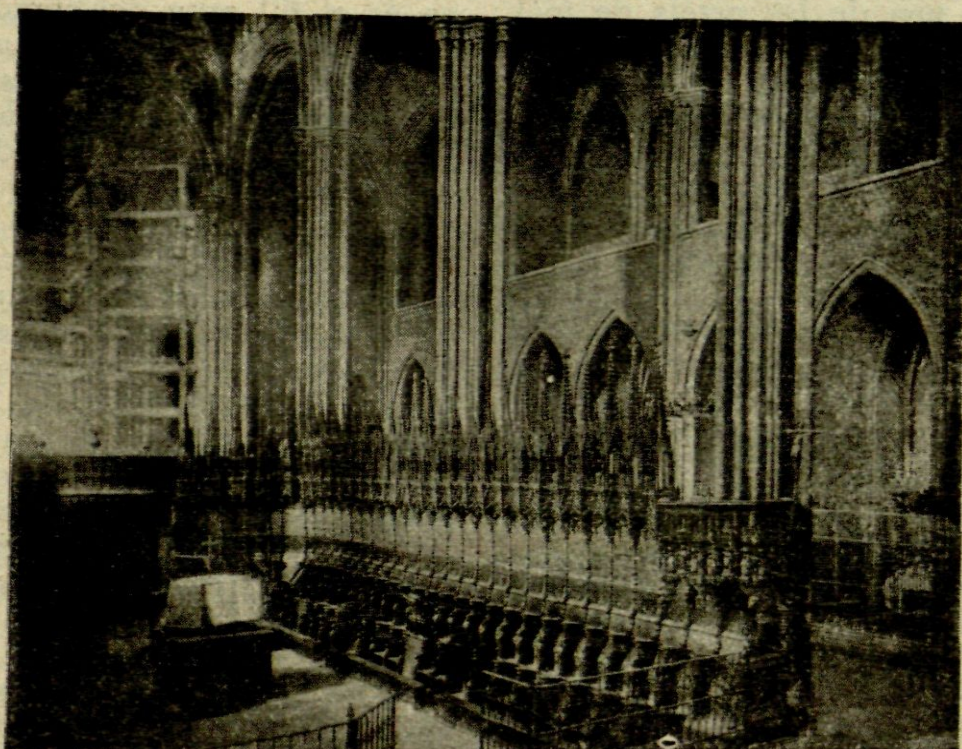
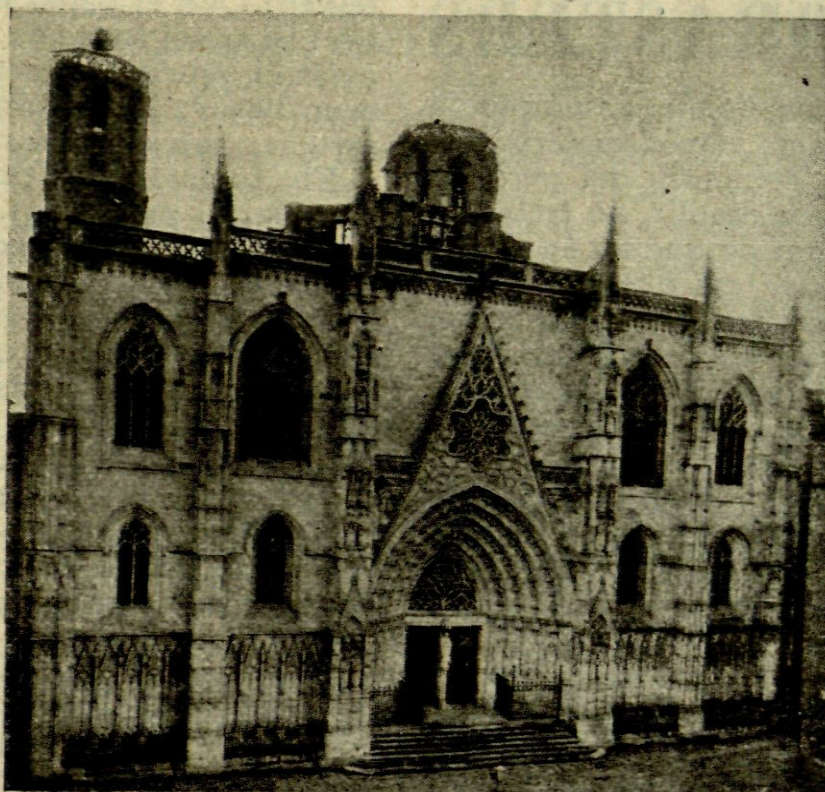
Noves protestes del poeta.

Tercera pregunta.

—On és l'Olimp?

El poeta per tota resposta, agafà una cadira per llençar-la al cap del seu adversari.

(D'"El Pla de Bages", 30 juliol 1926).

Mostra dels gravats de «La Catedral de Barcelona»,
III volum de la «Colecció Sant Jordi»

ELS FORASTERS

Al voler parlar d'algun assumpto de Barcelona que em donés matèria per omplir les dos columnes del periòdic que avui em toca omplir, he trobat el petit inconvenient de què no en trobava cap. Ja sé que em quedava el recurs de parlar del temps o de la calor; però jo sóc home de consciència i no m'agrada robar els diners a ningú. Un número d'*Un Tros de Paper* costa un ral, i per aquest preu el lector té dret a exigir que no se li donin a llegir coses que tothom sap i que de tant gastades ja causen enuig a l'home de més bones tragaderes literàries. No presentant-se'm cap assumpto de la nostra localitat, el pensament passa, sense fer cap esforç, a formar la idea del *foraster*, tipus molt digne d'estudi i consideració per més d'un concepte.

He dit que el foraster era digne de consideració, i ara em sembla poc: el foraster és una de les arrels de més importància, per medi de les quals se nutreix i vigoritza l'arbre de la prosperitat d'una població; és un dels elements de vida més principals d'una ciutat; és l'aliment que, passant del ventrell al cor, es transforma en sang rica i nutritiva, que dóna vida i moviment a tota l'economia.

Si en tot temps el foraster ha sigut útil i profitós per Barcelona, potser mai ho ha sigut tant com ara. Després de tantes quiebres, després d'una crisi tan llarga que ja li podem dir estacional; després de tantes amenaces del *cop* i tants motius de malestar i sobresalt, la nostra pobra ciutat està tan rebregada i escanyolida, que aviat no la coneixerem ni nosaltres mateixos. I, si no, diguin vostès: coneixen algun barceloní que gastí diners? Jo, per la meua part, els diré que no. Els barcelonins que gastaven la plata ja s'han acabat; aquells homes generosos i decidits que varen fer fer dues vegades el primer teatre d'Espanya, ja no exis-

teixen! Que el paper els hi sigui lleuger! Si ara el Liceo es tornés a cremar, aviat hi veuríem en son lloc una fonda o un basar; ja no tornaria mai més a arruinar cap empresari.

Els forasters els podem dividir en nacionals i estrangers.

Els nacionals els podem subdividir en castellans i catalans, i, al dir *castellans*, ho prenc en el sentit d'aquell general tan simpàtic que deia que tenia per castellans a tots els que no eren fills de Catalunya.

La temporada en què més abunden els forasters és la present. Aprofitant la temporada dels banys vénen a passar l'estiu entre nosaltres una infinitat de gent de totes les províncies d'Espanya. Aquesta classe de forasters, als quals havem donat el nom de *castellans*, es coneixen a primera vista. Vénen recomanats a alguna casa de comerç per algun dels seus corresponents, i posen en la fonda d'Orient. L'encarregat de guiar-los per Barcelona és el fill gran del comerciant, que els acompanya d'un lloc a altre des de les sis de la tarda fins a les onze de la nit; el restant del dia està ocupat en l'escriptori. El *cicerone* del castellà està molt satisfet amb la missió que compleix, sobretot si el foraster és home que ha vist molt poc i, per consegüent, s'admira de tot: té una espècie d'orgull de català al veure que es queda parat al contemplar els adelantos de la nostra indústria. L'únic que el fa patir és el tenir de parlar en castellà, lo qual és una verdadera tortura per la major part dels descendents de Ramon Berenguer i Berenguer Ramon.

El foraster castellà passa en revista *La Espanya Industrial*, *La Maquinista Terrestre y Marítima*, i la fàbrica de l'*Escudé*. Aquests establiments, veraders monuments industrials, l'entusiasmen i li donen una idea molt alta de la nostra indústria: el seu *cicerone* aprofita aquesta bona disposició per combatre les idees lliure-canvistes. Si durant l'estada del foraster es presen-

ten dos festes seguides, l'acompanya a Montserrat, i de camí li ensenya les hermoses fàbriques de panyos de Tarrassa, en les quals el foraster mai deixa de comprar un parell de cortes de pantalons per l'hivern vinent. Dos dies abans de marxar el castellà a la seva terra, el seu guia li prepara el cop de gràcia: li fa veure la torre del Marquès d'Alfarràs, coneguda per Laberinto o *Labarientu*. Després d'haver vist aquella possessió quasi reial, el castellà es despedeix molt satisfet de Barcelona després d'haver-hi deixat bastants diners.

El foraster castellà fa el següent resum de les seves impressions: Barcelona és molt bonica i té coses dignes de ser admirades; la llàstima és que no fan tant efecte perquè els catalans les alaben massa. El teatre del Liceo no és tan important com el teatre Reial; els sigrons no valen res; el clima, botigues i cafès no poden ser millors; les noies són guapes, però no tenen la gràcia ni l'amabilitat de les castellanès, i, sobretot parlen una llengua tan aspra, que els hi escau molt poc.

El foraster català és enterament diferent. Com ja ha estat moltes vegades a Barcelona, es forma el propòsit decidit de no admirar-se de res i té una espècie de vanaglòria en no necessitar ningú que l'acompanyi, per més que moltes vegades confongui el carrer dels Flassaders amb el dels Tallers. El foraster català generalment passa pocs dies a Barcelona; ha vingut per veure *L'Africana* o alguna esquadra, i de camí es fa roba per l'estació vinent, es compra un barret i renova la subscripció del diari d'en *Brusi*. Per un regular posa en la fonda d'Espanya o en la posada de Caballers; dina a la una i sopa a les vuit.

El foraster estranger és el més estimat de tots, perquè generalment és el que gasta més la plata; és la víctima segura dels revenedors de localitats i els cotxeros. Tots els dies en veureu algun pels nostres carrers. És aquest

senyor alt i prim, vestit amb traje de fil, sombrero de palla i sabates de dos soles, que en una mà porta un llibre amb les escobertes vermelles i en l'altra una sombrilla tan gran com un paraigua. L'estranger dóna molt poca importància als establiments industrials i passa pel carrer de Fernando sense donar una mirada a les botigues; en canvi el veureu aturat mitja hora davant del porticó d'alguna casa vella de la Baixada de la Canonja o copiant algun detall arquitectònic de la Seu o de Santa Maria del Mar. L'estranger posa en un dels millors quartos de la Fonda de les Quatre Nacions, i pren cafè, conyac o absenta al Cafè París.

La impressió que l'estranger s'emporta de la nostra ciutat, és la següent: Barcelona és una població que no té fesomia espanyola; s'assembla a qualsevol ciutat del reste d'Europa. En vuit dies que hi he passat no he vist cap corrida de toros, cap manola, ni cap xulo que em donés la més petita ganivetada. Té bon clima, bones costums, i s'hi disfruta de completa tranquil·litat. Cap agent de policia no se m'ha acostat a exigir-me els papers ni a molestar-me mai; en canvi, en certa ocasió, en vaig necessitar un i no em va servir de res. Barcelona, en una paraula, podria confondre's amb qualsevol ciutat d'una nació civilitzada si no fos per la circumstància especial de què no hi he vist mai cap borratxo pels carrers.

Abans d'acabar dec fer una observació: he començat dient que els forasters eren una gent molt apreciable i útil, i, al dir això, solament m'he referit als forasters que vénen a gatar a Barcelona els diners que han estalviat en el seu poble; de cap manera em vui referir als forasters-gorristes que van a posar a casa d'un amic. Aquesta classe la considero com una plaga tan perjudicial i terrible, que, si jo fos venjatiu, al meu enemic més encarnissat li diria: — ¡Déu te doni forasters! (D'“Un tros de paper”)

SISTACHS

L'HEREUET

PERIÒDIC HUMORÍSTIC QUINZENAL

Any I || Balaguer, juliol de 1922 || Núm. 2

L'AMOR SOTA UN PARAIGÜES

El pobre pecador que, abans de la post-data rubrica aqueixes desafortunades paraules, no cregueu que sigui cap erudit carregat de títols acadèmics, ni cap noble de pergami, carregat de saviesa, d'heraldiques i d'armes, no, es un pobre dissortat balaguèr que esperant l'hora venturosa d'encepegar al seu pas allò que metafòricament en diuen la mitja taronja, s'ha quedat en la confortable sala d'espera, en l'etern bany-maria dels concos.

Això no cregueu que vinga a explicar-ho aquí per a ventar-me no, molt al contrari. Molts es creuran en trobar-ho a L'HEREUET que es tracta d'una cosa senzilla i que va de per riure, de cap de les maneres! Vinc aquí a relatar un dels capítols més tristos de la meua desventurada joventut.

Quina altra vida en fora de la meua, sinó hagués estat aquell entossudiment que en una hora cega vaig jurar complir amb tota exactitud! No em trobaria tan sol l'hivern en aqueixos llims tan avorrits que venen a ésser la vida dels concos.

Ara tindria teca al rebost i encara al llit tindria qui em divertís explicant-me coses en les nits llargues d'istiu quan un hom no pot dormir i es desvetlla ple d'eixofogor. I tot per aqueixos maleïts coberts que tot-hom tan estimà i que no desampara mai. Només voldria ésser al calde per a fer-los tirar a terra...

¿—?

Tamany: 21'7 X 17'7. — Any 1922. —
Impremta de D. Vilatella.

APAREGUTS A CATALUNYA DE CENT ANYS ENÇA

del 1916. L'últim, per bé que no portava data, devia ésser el 8 d'abril del mateix any.

Al número que tenim a la vista no hi ha nota de preus.

Estisorades.—Tamany de 32 X 22. Setmanari de Balaguer. Consta de 8 pàgines, més cobertes de color.

A continuació de l'anterior va sortir el periòdic "Estisorades" fet pels mateixos elements de "L'Estisora". Continua essent el barrilaire d'abans, però amb un xic més de neteja. Ja aparegué amb seccions i amb una literatura més correcta i fins amb editorial. La finalitat era la mateixa: broma, xafarderies i altres coses per l'estil.

Any II. BARCELONA 1 JULIOL 1895. NUM. 74

LA AUTÈNTICA

SETMANARI CATALÀ.

SURT ELS DISSABTES

PREUS

Pàgina remesa a l'editorial 2 ptes. Pàgina remesa a l'editorial 1 pt. Número ordinari 0.15 pt.	Redaccio y Administració Plaça de Medinaceli, 1 bis, 1.ª pta.
--	--

PREU: 15 CENTIMS

Director-propietari: D. Francisco X. Godo. Redactor-administrador: D. Joan de Burgos

Redactors y Colaboradors

D. Ant. el Guimerà, don Antón Ferrer y Codina, don F. Gras y Elias, don Joseph Fiter e Inglès, don Joaquim Riera y Bertran, don Ferran Agulló, don Joseph M. Pous, don Frederich Rahola, don Francisco Xavier Garriga, don Victor Rahola, don Joseph Herp, don Joan Jafar Vidal, don Joan Pons y Manau, don Manuel Ribot y Serra, de Sabadell, don Joan Lluís Catalrich, de Palaia de Mallorca, don Jesus Pando y Valle de Madrid, don Joan Iriarte de Goyena, de Paris, don Frederich Musso, de Turin, don Arthur Mappignini y don Luigi Grande, de Roma.

Col·laboradors estrangers: don Enrich Sarca, don Joseph M. Marqués, don J. Ferrer-Pallejà y don Mateo Salasch.

Redactor musical: D. A. León Yañez.

SUMARI

TEATRE.—L'últim de les comèdies, per Josep Maria de Sagarra y B. (Ara.—La comèdia Frederich Soler, (postum), per Josep M. Pous—La comèdia teatral, per Josep M. Pous—Miguel de Cervantes, (postum), per Lluís G. Soler—L'últim de les comèdies, per Josep M. Pous—La comèdia teatral, per Josep M. Pous—Miguel de Cervantes, (postum), per Lluís G. Soler—L'últim de les comèdies, per Josep M. Pous—La comèdia teatral, per Josep M. Pous—Miguel de Cervantes, (postum), per Lluís G. Soler.

¡4 de Juliol de 1895!

Avay es el primer aniversari de la mort de FREDERICH SOLER y HUBERT (Serafi Pitari). Com mes avansa 'l temps, mes s'engrandeix la figura d'aquell geni qu'ompli de gloria l'escena catalana i mes arre's va prenent en nostre cor la sagrada memoria del primer autor dramàtic català. Ens dol, no obstant, que no tothom pensi com nosaltres y qu'els que mes favor: li deuen no hagin sabut respectar son record, durant l'any qu'acaba de transcórrer, com en Soler tenia dret a esperar.

Tamany: 32 X 22. — Any 1895. —
Impremta de P. Badia.

Va assolir un èxit extraordinari de tal manera, que la gent esperava la sortida dels números amb veritable impaciència. Se'n feia un tiratge de 400 exemplars. Va sortir unes vuit vegades. Va desaparèixer per haver fet uns comentaris relatius al mal estat de l'escorxador, que va donar lloc a la intervenció de les autoritats i a l'iniciament d'un procés. Estava imprès a la impremta "La Comercial" de Balaguer. Al número que tenim a la vista, no consta la nota de preus de venda.

L'Hereuet.—Tamany de 21'7 X 17'7. Quinzenal de Balaguer. Consta de 8 pàgines de text, i cobertes en paper

10. - EL BORINOT.

de color. Varen sortir tres números d'aquest periòdic de caràcter humorístic. El motiu de sortir fou degut a què els estudiants que tornaven a Balaguer a passar les vacances es sentiren inspirats i decidiren crear un periòdic per a esplaiar-se. Amb els estudiants hi collaboraren elements d'altres estaments. La suspensió fou deguda a l'acabament de les vacances. Sortí l'any 1922, mesos de juliol i agost. Impremta de D. Vilaltella, Balaguer. Al número que tenim a la vista no hi ha nota de preus.

L'Aureneta.—Tamany de 32 × 22. Setmanari aparegut a Barcelona pel gener de l'any 1895. Es literari. Porta dibuixos. Sortia els diumenges. Consta de 8 pàgines. Director-propietari: Francesc X. Godó. Preus: Espanya, trimestre 2 pessetes; estranger, un any, 12 pessetes. Número solt, 10 cèntims; després, 15. Impremta de F. Badia, Dr. Dou, 14, Barcelona.

El troç més bell d'Europa

A Deauville, la platja mundana, vaig fer coneixença amb un anglès de soca i arrel i gran corre-món. Des de fa moltes anyades, a l'arribar l'estiueg viatja i fa estada en un país diferent i, per tant, nou per a ell. Aquest istiu li ha tocat el torn a la bella França. I com aquesta, amb raó, està classificada com "el jardí de l'Europa", la por li féu fer que la deixés per la darrera coneixença, a aquesta cinquena part mundial: si l'hagués visitada de primer antuvi, més d'alguna terra li hauria semblat fastigosa i fins menyspreable...

Una tarda, quan la nostra coneixença era bastant íntima—un anglès de raça veritable sempre és reservat—em començà a fer, en travessar el pont que uneix i separa el dos joiells de viles que es diuen Deauville i Trou-

ville aquestes manifestacions a estil de monòleg:

Aquest any, abans de restar una mesada a Deauville, he volgut conèixer tota la França oriental de cap a peus. (Al setembre faré tota la part d'Alsàcia, Alps i Mediterrània).

Fa unes cinc setmanes, una tarda vaig desembarcar a Calais, dins del mateix auto que el matí havia abandonat la meua Londres. Com sempre, al girar l'esguard per dir adéu a la meua aimada pàtria, era invisible. I en abandonar el port de Dover havia vist Calais! De tot això, i quasi cada dia, n'és la culpable la nostra boirina. Sols de nit França i Anglaterra s'esguarden per medi dels fars més propers als ulls dels estrangers, aquestes sentinelles els deu fer l'efecte de dos gats nocturns i molt amics, però sempre a l'aguait.

A l'endemà, vaig despertar-me a Boulogne. M'impressionà fortament els cents milers de peixos que els vapors pesquers dipositaven damunt d'un grandíols moll. A imitació d'un pobre, que de sobte hereda una quantiosa fortuna i no se n'acaba d'avenir, no poguí menys d'exclamar: — "No em pensava pas que a la mar, n'hi capiguessin tants, de peixos!"

He recorregut tot el nord-est de França, des de la mar fins a la regió puntillera de Valennciennes, i des de Lille, tocant a la frontera belga a l'històric Sant Quintí, admirant els vells molins, ja en desús, de La Manxa, els quals em recordaren els famosos de La Manxa castellana del temps de don Quixot. Vaig admirar també, Rouen, travessat pel Sena, anomenat el primer port fluvial dels francesos. La travessia riberenca fins a l'Havre, és d'una bellesa inqualificable, abans no em mori o un taxi m'esclafi, la vull tornar a repetir i aquell cop amb bitllet d'anada i tornada. Des de la punta contrària a l'Havre (el pintoresc port pesquer d'Honfleur), la badia que forma en desbocar el Sena tenint per

fons el seu primer port comercial, és d'una esplendidesa incomparable.

A Honfleur ja comença la costa de la Gràcia, que jo anomenaria del "Chic"; és un tros de platja xic com a extensió i pels estíuejants elegants que hi van a lluir; s'estén des d'Honfleur fins a Caburg i comprèn potser els més bells poblets del món pel seu paisatge encisador i per les seves cases d'antic gust normand. I es diuen: Vilerville, pels seus adornaments naturals; Trouville i Deauville més aviat per ses belleses artificials tals com aquestes: casinos, villes-palaus, hotels grans i luxosos com els més ràpids trasatlàntics; ponts de passeig damunt la mar, amb un far emblanquinat a la punta i amb un vaporet que fa la travessia a L'Havre; la platja florida, com els jardins de Niça, i els tennis, davant els hotels i les vil·les que donen de cara al mar; i als petits ports, les humils barques pesqueres al costat dels yachts dels opulents milionaris anglesos, alemanys i ianquis. Costa avall, es troben les platges estiuenques de Villers, Houlgate i Cabourg, les tres de molta menys categoria.

Des del mirador del jardí de plantes d'Avranches, el qual poble està situat dalt d'un turonet, es veu tota l'esplèndida badia del Mont de Sant Michel; el Mont de Sant Michel a seques és una gran mola de pedra posada gairebé al mig de l'esmentada badia, les terres que la volten són d'una planícia desesperant. M'oblidava d'advertir que Sant Michel es troba a un quilòmetre de la platja més propera; talment sembla un illot, però està unit al continent per una estreta carretera fins a la porta de la muralla d'aquesta ex-fortalesa i monestir dels segles XII i XIII. La punxa de l'església es troba a 150 metres damunt l'aigua. Com a castell va servir de presó a homes polítics famosos. Avui en dia, però dins la muralla (la qual té uns cinc cents metres de circumferència)

hi ha molts hotels, restaurants i tendes de records de Sant Michel. Es digne d'ésser visitat amb un xic d'atenció. Es una "cosa" rara. Per l'originalitat de la naturalesa, sembla un segon Montserrat, però sense frares; en canvi, pel mercantilisme dels qui hi habiten, un Lourdes.

Sant Malo, al golf del mateix nom i a la desembocadura del riu Rauce, és d'una boniquesa originalíssima. Rennes, la capital del departament de L'Ille et Vilaine, d'un gran tipisme provincià. Tot el paisatge de la Bretanya és un extens jardí natural. Nantes, al cap al tard d'un diumenge de concurs de pesca al Loire (el riu que la travessa i la comunica amb la mar) sembla més poble de pescadors que Sant Nazaire. La Rochela, davant per davant de l'illa de Rè, és el port més gràcil que he vist en ma vida de viatger, un port d'aquells films romàntics que ja no s'istilen, un port on les barques peixeteres llueixen al sol velams de totes les colors de l'iris. Quina formosa tela se'n podria fer!

Vora Marennes, la "terra" de les famoses ostres, la carretera, en una extensió de mig quilòmetre, és trencada pel riu Seudre; aleshores una barca us trasllada el vostre auto, al costat d'una moderna màquina de segar tirada per un corpulent cavall; l'escena per l'home contemporani, que sols desitja situacions noves, és d'una originalitat extraordinària.

Royan, al meu modest entendre, potser és la platja més bella de la França.

A Bordeus, la terra del bon vi de tanta fama mundial com la mateixa champanya, hi ha ponts damunt el Garona d'una llargada i alçària desacostumada, que us corprenen de veritat.

La boscúria de pins en explotació a la moderna, la qual comença a Bazas i arriba fins a tocar els Pirineus Baixos, us fa pensar en la rica i creadora Amèrica del Nord.

12. - EL BORINOT.

Pau, des del mirador de la seva plaça Royal, amb el riu i l'estació i unes mai vistes magnòlies als peus, es un panorama que us encanta llarga estona.

De París, Versalles i Fontainebleau no cal que us en parli; tothom ho coneix personalment o bé per extenses referències i gran nombre de fotografias; succeeix com el francès a la vostra Barcelona, el qual tothom més o menys bé el parla tant com el mateix català, també més o menys té. La Bourboulé i Mont Doré, establiments de banys, estan enclavades a una alçada de 1.400 a 1.700 metres, en la regió de l'Auvergne; aquest és un departament més bell que els Pirineus francesos i quasi igualable amb la Suïssa; sobretot pels llacs als cims de les muntanyes de neus perpètuas; la ginesta de les de Mont Doré, i camí de Clermond Ferrand, fa pensar en la grogor del vostre Tibidabo en ple mes dels blats torrats; a hom l'encisa contemplar una planta tan catalanesca al cor mateix de la França.

Toulouse, també partida pel riu Garona, i des del pont de vora els jardins, és encisadora embolcallada amb la grisor o rogentor de cap al tard...

Així, però amb molts més detalls us podria parlar de tota la banda esquerra de França però desisteixo perquè veig que finiria per fer-me pesat.

—D'aquest viatge d'ara i dels de tots que porto fets per Europa, veïem si endevineu quin tros de terra m'ha plagut més? Responeu!

—“No ho sé pas!—fiu jo—Hauria tingut de viatjar tant com vós, per poder respondre encertadament”.

—Això no ho cregueu. Us ho vaig a dir per no fer-vos glatir tant. El tros d'Europa més bell que he trobat és la part de Lleida muntanyenca, incloent-hi naturalment la Vall d'Aran. No cregueu que us vulgui adular. Dic la veritat com anglès que sóc. La meua afirmació, pel motiu que sóc nat a Londres, em fa trobar que a les nostres illes tenim més bells paisatges. I és que Anglaterra al nostre entendre,

no forma part del vostre *vell* continent. Potser, potser la bellesa del nostre sòl no és res més que ceguera de ferms enamorats i tradicionalistes.

Tornant a la vostra terra de l'alta Lleida, si fos periodista, no pararia d'escriure i escriure sobre ella fins que tot Catalunya l'hagués admirat, per tant estimat encara més i fins a la mort.

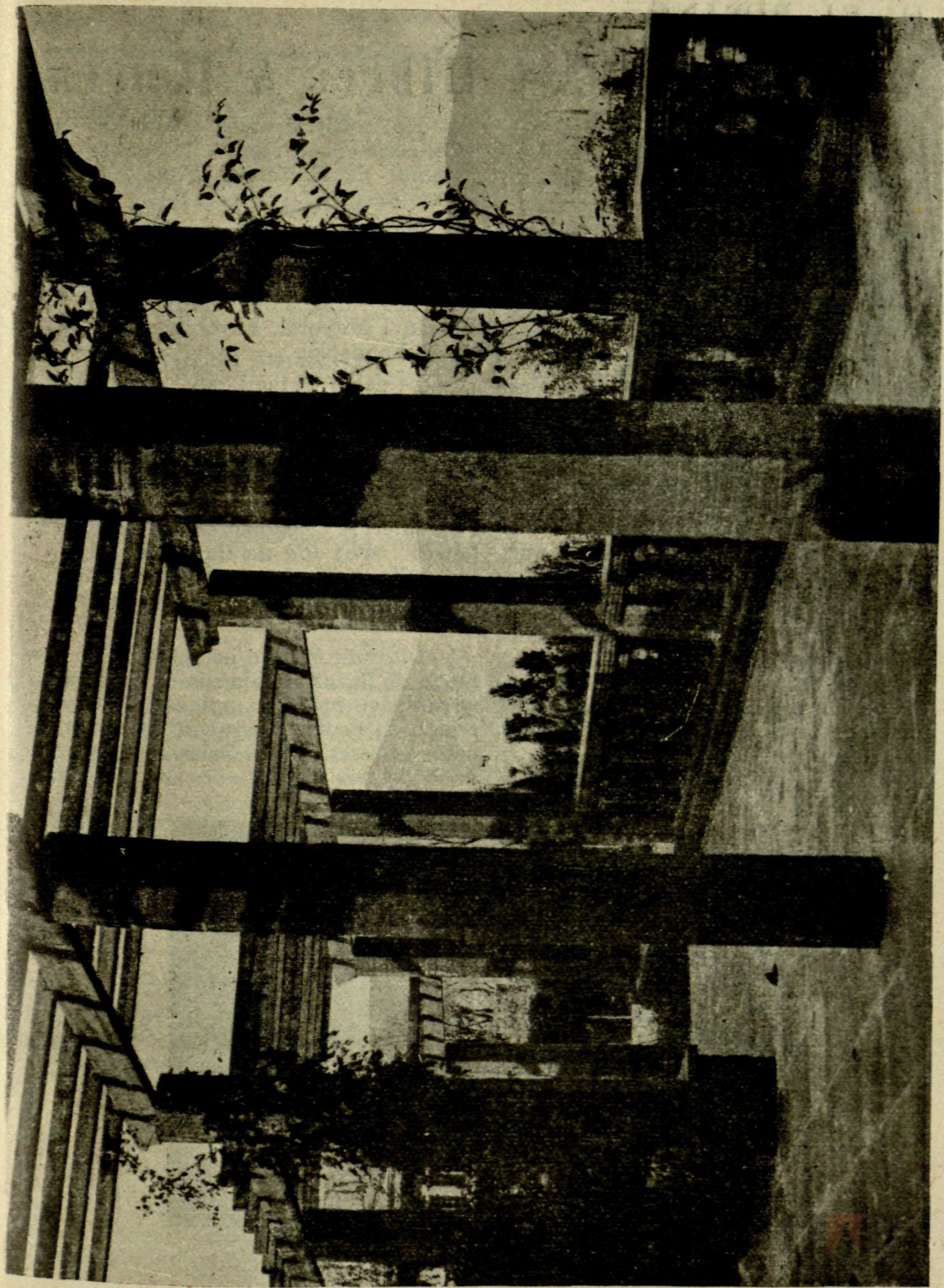
La Vall d'Aran tota, el Port de la Bona Aigua pel costat d'Esterri i fins a Sort, l'embassament de Tremp, que té vint-i-dós quilòmetres de llargada i arriba fins a la Pobla de Segur; Capdella, on hi ha la primera central elèctrica més cap a les muntanyes piriniques i Estangento (el lloc més fred de la vostra treballadora Catalunya i bloquejat mig any per les neus) amb el llac del mateix nom als peus, que és el primer d'una sèrie de més d'una trentena, és lo més bell i pintoresc que he vist mai. No és possible descriure-ho ni amb moltes paraules. S'ha de veure per creure-ho, com feia Sant Tomàs.

El vostre poble, fora comptades minories, em sembla que ignora el tresor de la naturalesa i de la indústria hidràulica que representa Lleida per Catalunya i particularment per la ciutat de Barcelona. Aquesta podrà ésser el cervell director, però no és el cor de la terra Catalana. Es Lleida, el cor: un cor que la salvà en els moments crítics de la guerra, quan el nostre carbó ens el necessitàvem per nosaltres mateixos. Doncs, quedem que Lleida, és, el cor de Catalunya, car, a més d'un paisatge insuperable i únic, la seva hulla blanca transformada fa rodar els milers de motors de les vostres fàbriques, dóna llum a tota la regió i, en hiverns molts crus la podria salvar dels freds. Ara, amic català, encara que siguis empedernit barceloní, voldria que proclaméssis Lleida com a Cor i exclaméssis: **Visca Lleida!**

Visca Lleida, el cor de Catalunya!

ALBERT LLOBREGAT.

Deauville, juliol 1926.

Un dels jardins públics de Barcelona.

VOLVES llibres & lletres

Hem llegit amb estupor que un mussol entrà a la Cambra egípcia, que obligà a suspendre la sessió.

Però aviat van treure el mussol fora, i varen continuar les tasques.

Diu que això ho van fer perquè el mussol és un ocellot de mal averany.

Bé prou que ho sabem.

* * *

S'institueix una altra festa a Espanya: "El día oficial del Libro".

Serà el dia 7 d'octubre, dia de la naixença de Cervantes.

Veiem que aviat per l'octubre seran tots els dies feta.

Una cosa: de quin llibre es tracta, del "libro de ventas"?

* * *

Els nois d'Alsàcia crec que diu que volen l'autonomia.

Però el govern francès no té pèls a la llengua, els ha donat la merescuda resposta.

Que ens ha fet recordar els bons temps de Romero Robledo.

PETIT ET PATAUD

—Ha sortit el terç volum de la "Collecció Sant Jordi". Es sobre la catedral de Barcelona. Autor, Feliu Elias (Apa).

—Ha sortit un altre volum de la Fundació Bernat Metge. Sèrie d'autors grecs: "Poètica" i "Constitució d'Atenes", d'Aristòtil: traducció de J. Farran i Mayoral. Es el que fa XIX de la Fundació.

—Es debat el tema del "modelisme literari". En una editorial de *La Publicitat* fou fa algunes setmanes posada la qüestió. A la revista *Ciutat*, de Manresa, J. Farran i Mayoral n'ha tractat, en sentit no conforme amb *La Publicitat*. A la pàgina de "les nostres lletres", d'*El Pla de Bages*, de Manresa, Pere Marlet també en parla (núm. 27 juliol 1926); l'esvera un xic el modelisme.

—*Diari de Mataró* ha publicat amb motiu de la festa major un número extraordinari, on s'han aplegat signatures de diferents comarques. Es remarcable un escrit de J. Sauret i Garcia, de Balaguer.

Bosc de Càn Feu de Sabadell.

«EL BORINOT»

és el
periòdic literari
de més circulació

AQUEST NUMERO

HA PASSAT PER LA CENSURA

PELS BELLS CARRERS DE MA CIUTAT

PATENTS I MARQUES

A. PASQUAL.—C. de Cent, 304, pral.

INSTAL·LACIONS ELÈCTRIQUES

F. BONET.—València, 188

Llibres, els millors

EDITORIAL POLÍGLOTA.—Petrítxol, 8

Instal·lacions elèctriques, aigua i gas
RAFEL SALA.—Corts Catalanes, 451.

Pelleteria

LE RENARD.—Corts Catalanes, 614.

MATERIAL ESCOLAR I CIENTÍFIC

(SUC. ESTEVA MARATA). R. Univer., 7

Ceràmica i Rajoles

CASIMIR VICENS.—Tallers, 72.

RIBAS I FERRER. B. REGINA

Novelles escollides.—Muntaner, 65

Mantons Manila i Mantellines

C. FONT.—Call, 1.

Llaneria i Sederia

CASA PUIG.—Call, 9.

Camiseria.—Boqueria, 36 i 38

RODRIGUEZ & FERRER

Articles Fotogràfics i Ràdio
PÉREZ I SÀBAT.—Fontanella, 18.

Art. Fotogràfics i treb. de Laboratori
E. PICAZO.—Jovellanos, 4.

Articles fotogràfics i ràdio
V. CALDÉS ARÚS.—Salmerón, 140.

Articles Viatge i Pell
LA MUNDIAL.—Salmerón, 153.

ANTIGUITATS D'ART

Carrer del Call, 28, pral.

R. ABELLÓ.—Ronda S. Antoni, 48.
Làmpares menjador, des de 10'90

Cristalleria i Alumini

CASA ACAR.—Ronda S. Antonio, 60.

Taller d'OPTICA, J. PUIGORIOL.
Carrer Muntaner, 56

VULCANITZACIÓ DE NEUMÀTICS

A. Hernàndez.—Rosselló, 199.

Fàbrica de Làmpares Elèctriques
ALFONSO MAÑES.—Villarroel, 173 bis

GANIVETERIA ROCA

Plaça del Pi, núm. 3

CAMISERIA del "Liceo"

JOAN VALLVÉ.—Sant Pau, 3.

Pianos, harmòniums: venda i afina-
ció.—Planeta, 41—L. CAMPS ARNAU.

Sastreria Econòmica.—P. Padró, 14
Trajos a plassos i al comptat

Acadèmia Tall i Confecció per a
senyoretes.—Diputació, 222, pral. 1.^a

Electricitat. - Làmpares. - Motors
Menéndez Pelayo, 103 (G.)

Sastreria Guilemany, vestits i for-
mes tots preus. P. Sol, 8, t. 1451-G

SALA PARÉS
Establiments **MARAGALL**
Petritxol, 3 i 5 - BARCELONA

MOBLES FRADERA

Fradera i Ribas, s. en C.

Fabricació pròpia

Vendes a termes.
Condicions especials pel
pagament immediat.

Exposició, Despaitx i Tallers:
Calabria, 94 - Tel. 968-H
BARCELONA

RAMON SUNYER

JOIER

Corts Catalanes, n.º 660
Teléfon 813-S. P. - BARCELONA

**IGNASI FOLCH
I TORRES**

Una dona

Novel·la
contemporània

**A TOTES
LES
LLIBRERIES**

Preu:
3'50 ptes.

FOTOGRAVATS

TRICROMIAS-AUTOTIPIAS

CALÇATS

**ALFONS
RASPALL**

Es serveix
bé, bo
i a bon preu

Portaferrissa, 13
BARCELONA

LLÀTZER DE TORMES

el clàssic de l'humor
demaneu-lo a totes les llibreries **2**
Pessetes

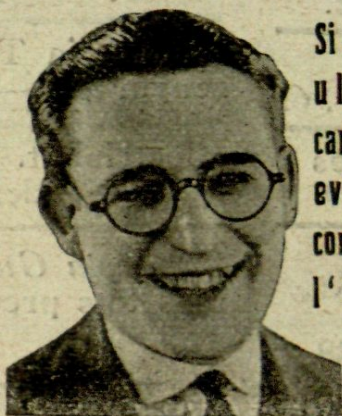
Reiplotgeria "El Marino"

EL MILLOR
RELOTGE
SUIS DE PRE-
CISSIO. Garan-
tit per 10 anys
i únic que du-
rant els cinc
primers
s'adoba
de franc en tota
mena de espat-
llament.

PER ENCARREGS:
JAUME ROCA,
Ordre, 136,
Sant Andreu.
JOSEP TO-
RRUELLA,
Pipollés, 73,
St. Martí
MERCE-
RIA «Bell Ca-
prici», Carmel,
50, Les Corts.

CENTRAL I TALLER D'ADOBES:
Jaume Fonollosa, Canvis Vells, 8.
Bisuteria fina. - **BARCELONA**

Si els seus
ulls es
cansen pot
evitar-ho
consultant
l'òptic
profes-
sional

J. Ruiz Urrea
Ronda Sant Antoni, 61
No confongui el numero. - Entrada per l'escala.

FÀBRICA DE LLONGANISSES
la millor de la nostra terra

TELEFONS

A Seu d'Urgell, n.º 124
A Barcelona, n.º 2023
A Sitges, n.º 1383

Demaneu a tot arreu la marca

ELS PIRINEUS
Quingles i Escaler
CASTELLCIUTAT
(Seu d'Urgell)

tes/172